

Terenowa Komisja Odwoławcza
do Spraw Pracy
dla Dzielnicy Warszawa Śródmieście

do sprawy KO-305/80

Stosownie do życzenia, które Pani Sędzia Przewodnicząca zespołu orzekającego Komisji zgłosiła w dn. 15 bm., przedstawię na piśmie stanowisko Polskiej Agencji Prasowej PAP w sprawie wniosku inż. Saraty o przywrócenie do pracy wraz z jego uzasadnieniem:

PAP wnosi o oddalenie roszczeń wniosku w całości.

Uzasadnienie

I. Okoliczności faktyczne sprawy są niesporne, a w szczególności:

1/ zaniechanie przez inż. Saratę od dn. 14.4.br. wykonania obowiązku naprawy i uruchomienia systemu elektronicznego redagowania tekstów serwisów prasowych /system SERT-2/, przekazywanych przez Redakcję Zagraniczną PAP. System ten - wprowadzony w życie w końcu września 1978 - uległ awarii w dn. 12.4.80.

O odmowie usunięcia awarii inż. Sarata zawiadomił PAP pismem z dn. 14.4.br., warunkując przystąpienie do usunięcia awarii podwyżką jego wynagrodzenia oraz skutecznym przyspieszeniem przez PAP przydzielenia mu mieszkania przez Spółdzielnię Mieszk. "Starówka".

Dowód - pismo inż. Saraty z 14.4.80, złożone przeze mnie w fotokopii do akt Komisji w dn. 15.5.br. /oryginał w aktach osobowych k.15/.

2/ obowiązek utrzymywania urządzeń technicznych w pełnej gotowości ma charakter podstawowy i wynika z zakresu obowiązków służbowych inż. Saraty.

W stosunku do systemu SERT-2, wykonanego na podstawie projektu racjonalizatorskiego inż. Saraty, ciążył na nim szczególnie obowiązek naprawy uszkodzenia. Jako autor tego urządzenia był inż. Sarata predystynowany i zobowiązany do jego naprawy.

Dowód: zakres obowiązków służbowych - k.13 akt osobowych.

3/ inż. Sarata miał pełną świadomość, że postępowaniem swoim wyrządzi poważną szkodę dla PAP i właśnie dlatego wybrał jako moment swojej demonstracji uszkodzenie urządzenia, którego mechanizm zna najlepiej, ma za tym znacznie większe od innych pracowników PAP możliwości szybkiego usunięcia awarii.

Swojej deklaracji z dn. 14.4.80 nadał formę ultimatum z przekonaniem, że właśnie ze względu na zdezorganizowanie pracy w wyniku awarii postawi PAP w sytuacji przymusowej. Inż. Sarata określił awarię jako "nadająca się sposobność" dla swego ultimatum. Zarówno treść jak i forma wystąpienia były nie do przyjęcia.

Awaria zdezorganizowała pracę Redakcji Zagranicznej PAP ponieważ poprzedni system pracy z ręcznym perforowaniem całego serwisu był zlikwidowany i zastąpiony nowym, zapewniającym szybsze nadawanie serwisów prasowych, co ma dla każdej agencji prasowej szczególne znaczenie.

Dowód: pismo inż. Saraty z 14.4.80,

meldunek Redaktora Naczelnego Redakcji Zagranicznej - k.16 akt osobowych.

4/ PAP dążył inż. Saracie szanse wycofania się ze swego nieodpowiedzialnego zamysłu, który szkodził PAP, a w efekcie ostatecznym musiał spowodować negatywne skutki dla niego samego. W dn. 14.4.80 Z-ca Dyrektora PAP do spraw technicznych inż. Ferduła w obecności Głównego Inżyniera PAP inż. Kawki przeprowadził rozmowę z inż. Saratą, wyjaśniając mu niewłaściwość i niecelowość jego postępowania, ten jednakże podtrzymał swoją decyzję. Następnie doręczono inż. Saracie pismo Dyrektora PAP z dnia 14.4.80 wzywające go do natychmiastowego przystąpienia do wykonywania obowiązków służbowych w pełnym zakresie z uprzedzeniem.

że w przypadku niewykonania polecenia zostanie z nim rozwiązana umowa o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 Kodeksu Pracy.

Inż. Sarata nie wykorzystał tej szansy.

Dowód: k.15 odwrót akt osobowych,

k.17 - pismo PAP do inż. Saraty z 14.4.80, załączone również do akt Komisji

k.18 akt osobowych - notatka służbowa inż. Kawki

5/ wynagrodzenie za wnioszek racjonalizatorski Sert-2 obejmuje - zgodnie z przepisami - efekty wymierne i niewymierne. Za efekty wymierne inż. Sarata otrzymał połowę przyznanego mu wynagrodzenia, jak to nakazuje § 26 ust. 1 pkt 2 rozp. Rady Ministrów z 11.12.1972 w sprawie projektów wynalazczych /Dz.U. Nr 54, poz.351/, zaś drugą połowę otrzymał - z pewnym opóźnieniem w dn.22.V.br.

Wyceny efektów niewymiernych dokonuje Komisja Wynalazczości po dłuższym czasie wdrażenia wniosku do pracy; prace jej zostaną w najbliższym czasie zakończone.

II. Prawna ocena okoliczności faktycznych przedstawia się zdaniem PAP - jak następuje:

1/ Kodeks Pracy chroni pracownika przed rozwiązaniem umowy o pracę przy uwzględnieniu interesu zakładu pracy i społecznie usprawiedliwionego interesu pracownika. Zakład pracy ma prawo do takiego ukształtowania składu załogi, by zapewniała ona prawidłowe wykonanie zadań, należyte wykonywanie obowiązków, troskę o dobro zakładu pracy, przestrzeganie dyscypliny pracy. To są istotne kryteria dla oceny zasadności rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę.

Rozwiązanie umowy ze skutkiem natychmiastowym z winy pracownika /art.52 Kod.Pracy/ stosuje się w obliczu zdarzeń, które podważają sens dalszego trwania stosunku pracy, gdy popełniony czyn lub bierność stawia pod znakiem zapytania celowość dalszego zatrudnienia pracownika.

Przyczyną uzasadniająca rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia jest zachowanie się pracownika /działanie lub zaniechanie/, bezprawne i zawinione, które jednocześnie stanowi istotne zagrożenie interesów zakładu pracy /vide Komentarz do Kodeksu Pracy - Bieniek, Broł i inn. - str. 184/.

Bezprawność w prawie pracy rozumiana jest jako zachowanie się pracownika, które narusza jego obowiązki, objęte treścią stosunku pracy.

Podstawowym obowiązkiem pracownika jest m.inn. "dokładne i sumienne wykonywanie poleceń przełożonych" /§ 5 rozp. Rady Ministrów z 20.12.1974 w sprawie regulaminów pracy/.

Inż. Sarata naruszył podstawowe obowiązki pracownicze w sposób szczególnie drastyczny, zaniechał bowiem wykonania obowiązku umownego - mimo perswazji Kierownictwa PAP i uprzedzenia o grożących mu konsekwencjach - w momencie awarii urządzenia, którego jest autorem i w pierwszym rzędzie jego obowiązkiem prawnym i moralnym - tak w stosunku do zakładu pracy, jak i w stosunku do kolegów z Laboratorium Technicznego PAP, którzy dopiero po prawie 2 tygodniach mozolnych poszukiwań zdołali uruchomić ponownie system SERT-2 - było natychmiastowe przystąpienie do naprawy, która przy jego udziale trwałaby wielokrotnie krócej. Inż. Sarata dopuścił się ciężkiego naruszenia obowiązków, bowiem z winy umyślnej, z pełną świadomością wybrał dla swej demonstracji moment awarii, do której usunięcia był szczególnie niezbędny. Postępował tak w złudnym mniemaniu, że da mu to szansę do wymuszenia korzyści osobistych. Takie postępowanie pracownika, stawiającego ultimatum z przekonaniem, że postawi zakład pracy w sytuacji przymusowej, nie może korzystać z ochrony prawa.

2/ chybione jest powoływanie się inż. Saraty na art. 16, 78 i 94 Kod.Pracy jako podstawy prawnej jego roszczeń bytowych, niezależnie od niedopuszczalnego sposobu ich dochodzenia.

Art. 16 Kod.Pracy zobowiązuje zakład pracy do przejawienia "troski o zaspokojenie bytowych, socjalnych i kulturalnych potrzeb pracowników". Chodzi w tym przepisie o kierunek działań, a nie faktyczne zaspokojenie wszystkich potrzeb załogi w sferze bytowej i innych. Stopień zaspokojenia potrzeb określają aktualne możliwości zakładu pracy. Nie może mieć znaczenia punkt widzenia subiektywnych odczuć samego zainteresowanego pracownika.

Art. 94 § 1 pkt.8 mówi o obowiązku zaspokojenia w miarę posiadanych środków socjalnych i kulturalnych potrzeb pracowników

Godzi się w tym miejscu wskazać, że w czasie zaledwie 3 i pół rocznej pracy inż. Serety PAP okazała mu wiele pomocy i troski, podnosząc jego wynagrodzenie trzykrotnie, a więc średnio co roku, przenosząc na wyższe stanowisko oraz uwzględniając wszystkie jego wnioski, które były możliwe do zaakceptowania, a mianowicie: otrzymał zezwolenie na dodatkowe zatrudnienie na Politechnice Warszawskiej, udzielono mu zgody na wykonywanie usług teleradiotechnicznych dla ludności, przyznano mu uprawnienie do dodatkowej powierzchni mieszkalnej, udzielono dwukrotnie pożyczek z funduszu mieszkaniowego.

3/ PAP powołuje się na art. 7 Kodeksu Pracy, który nakazuje by przepisy prawa pracy były tłumaczone i stosowane zgodnie z zasadami ustroju i celami PRL. Ta generalna dyrektywa odnośnie tłumaczenia i stosowania prawa pracy ma zastosowanie również w sprawie niniejszej, zwłaszcza w świetle złożonego na posiedzeniu Komisji w dn. 15.5.br. pisma inż. Serety z tejże daty.

PAP powołuje się ponadto na pogwałcone przez wnioskodawcę obowiązki, wynikające z art. 100 § 1 oraz § 2 pkt. 5/dobrość o dobro zakładu pracy/ i pkt. 7 /przestrzeżenie zasad współżycia społecznego/ Kod.Pracy.

4/ postępowanie i postawa inż. Serety spowodowały, że Rada Zakładowa PAP na posiedzeniu plenarnym jednomyślnie uznała za uzasadnione rozwiązanie z nim umowy o pracę w trybie 52 § 1 pkt 1 Kod.Pracy. Odpis protokołu posiedzenia Rady Zakładowej znajduje się na k.19 akt osobowych, a jego fotokopię złożyłem w dn. 15.5.br. do akt Komisji Odwoławczej.

Radca Prawny PAP

edw. J. Woźnicki